

Sygn. I C 285/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2020 r

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Beata Kopania
Protokolant:	stażystka Agata Dauksza

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2020 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa D. C.

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda D. C. kwotę 181 559 zł (sto osiemdziesiąt jeden tysięcy pięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 września 2017 roku do dnia zapłaty;
- oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10 204,43 zł (dziesięć tysięcy dwieście cztery złote 43/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- nakazuje ściągnąć od powoda D. C. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku kwotę 1 050 zł (tysiąc pięćdziesiąt złotych 00/100) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa;
- nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku kwotę 3 950 zł (trzy tysiące dziewięćset pięćdziesiąt złotych 00/100) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt IC 285/18

UZASADNIENIE

Powód, D. C., wniósł przeciwko pozwanemu, (...) w W., pozew z żądaniem zapłaty kwoty po 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć matki, G. C. oraz ojca, E. C., łącznie 100 000 zł oraz kwoty 30 000 zł tytułem zadośćuczynienia za uszkodzenia ciała i rozstrój zdrowia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19.09.2017r. do dnia zapłaty. Zażądał również zwrotu kosztów procesu.

Pismem procesowym z dnia 10.02.2020r. powód rozszerzył żądanie do kwoty 230 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19.09.2017r.:

- do kwoty 140 000 zł. tj. po 70 000 zł. z tytułu śmierci rodziców, G. C. oraz E. C.;

- do kwoty 90 000 zł z tytułu zadośćuczynienia za uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia.

Pozwany, (...) w W., wniosło o oddalenie powództwa całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

Sąd ustalił:

W dniu 18.08.2016r. w miejscowości R. doszło do zdarzenia, w którym kierujący pojazdem marki O. (...), nie zachowując należytej ostrożności, w miejscu niedozwolonym, podjął manewr wyprzedzania samochodu ciężarowego, w wyniku czego doszło do czołowego zderzenia z prawidłowo jadącym samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...), na skutek czego pasażerowie tego auta – G. C. i E. C. doznali obrażeń ciała skutkujących ich zgonem, a kierowca F. (...) – powód, D. C. doznał obrażeń ciała w postaci złamania talerza lewej kości biodrowej w okolicy kolca biodrowego przedniego oraz złamania mostka, które to naruszyły czynności narządów ciała na czas powyżej 7 dni.

Sąd Rejonowy w C. wyrokiem z dnia 30.03.2017r. uznał kierowcę O. (...) za winnego wypadku komunikacyjnego.

(bezsporne), nadto wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 30.03.2017r. wraz z uzasadnieniem, k. 8 - 10)

Sprawca zdarzenia posiadał zawartą na terenie Niemiec umowę ubezpieczenia z E. (...) **(bezsporne)**, polisa nr (...)5- (...).

Z miejsca wypadku powód został przewieziony do Szpitala (...) w B. – Kliniki (...), gdzie przebywał od dnia 18.08.2016r. do 26.08.2016r. Stwierdzono u powoda stan po urazie ogólnym klatki piersiowej i miednicy, złamanie mostka, złamanie lewego talerza miednicy, stłuczenia tkanek miękkich okolicy biodrowej lewej, niedodmę płata dolnego płuca lewego. Powodowi udzielono pomocy psychiatrycznej.

W momencie wypisania ze szpitala, powodowi zalecono fotelowo – łóżkowy tryb życia przez 6 tygodni oraz dalszą konsultację psychiatryczną.

Dowód: karta informacyjna, k. 11 – 14.

W dniu zdarzenia powód wraz z rodzicami wracał z urlopu wypoczynkowego, na jakim wspólnie przebywali. Odwiedzili wówczas siostrę powoda – I. H.. Rodzice powoda byli osobami zdrowymi, nie skarżyli się na żadne poważniejsze dolegliwości. Zarówno powód, jak i jego rodzice mieszkali w S.. Mieli ze sobą częsty kontakt. Powód odwiedzał rodziców kilka razy w tygodniu, oferował im swe wsparcie. Spędzali ze sobą święta i uroczystości rodzinne. Powód spożywał posiłki u rodziców, w tym obiady.

Ojciec powoda zmarł na miejscu wypadku, a jego matka – w karetce pogotowia. Zaraz po wypadku, powód i jego matka trzymali się za ręce. Matka nic w tym czasie nie mówiła. Dla powoda widok jego rodziców zaraz po wypadku to ciężkie wspomnienie.

Powód z uwagi na swój stan zdrowia, nie mógł uczestniczyć w pogrzebie rodziców. Był wówczas w szpitalu.

Dowód: przesłuchanie powoda, przesłuchanie powoda, k. 194v - 195v.

Rodzice byli dla powoda najbliższymi mu osobami. Był z nimi mocno związany. Powód odczuwał i nadal odczuwa ogromną pustkę i samotność po ich stracie. Po śmierci rodziców odczuwał „smutek nie do opisania”.

Powód wciąż odczuwa cierpienie po stracie rodziców. Skupia się na negatywnych uczuciach. Żyje przeszłością, nie robi planów na przyszłość. Nie wierzy, że może być w przyszłości szczęśliwy.

U powoda proces żaloby przebiegał prawidłowo, nie uległ patologicznemu zakłóceniu, nie został jednak wciąż zakończony. Zakłócone zostało funkcjonowanie powoda w sferze emocjonalnej (pogorszenie nastroju), poznawczej (pesymistyczne patrzenie w przyszłość i rozpamiętywanie przeszłości) oraz społecznej (ograniczenie kontaktów międzyludzkich).

Wypadek z dnia 18.08.2016r. wiązał się dla powoda z bardzo silnymi przeżyciami emocjonalnymi. Powód doznał wielu cierpień psychicznych związanych z utratą najbliższych mu osób.

Wskutek wypadku wystąpił u powoda długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 7 %.

Rokowania odnośnie do powrotu powoda do zdrowia są jednak pozytywne.

Obecny stan psychiczny powoda jest stabilny, nie wymaga leczenia psychiatrycznego.

Dowód: przesłuchanie powoda, k. 194v – 195v, pisemna opinia sądowa biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii, A. W. i L. K., k. 89 – 93.

Powód doznał też 20 % uszczerbku na zdrowiu wskutek złamania mostka (10 %) oraz złamania talerza biodrowego (10 %). Powód powrócił do zdrowia. Doznane urazy miały wpływ na jego funkcjonowanie przez okres 2 miesięcy.

Dowód: pisemna opinia sądowa biegłego z zakresu ortopedii, A. K., k. 144 – 145.

Po opuszczeniu szpitala powód był osobą leżącą. Przebywał u siostry w K. przez okres 2 miesięcy. To siostra powoda i jej mąż zajmowali się nim. W pierwszych tygodniach po opuszczeniu szpitala powód odczuwał silny ból, w szczególności w związku ze złamaniem mostka. Wymagał pomocy osoby trzeciej przy wstawaniu. Pierwsze podniesienie z łóżka do pozycji siedzącej nastąpiło po miesiącu. Przez ten cały czas leżał. Wówczas załatwiał w łóżku również potrzeby fizjologiczne, a czynności higieniczne przy nim wykonywała jego siostra. Była to dla powoda krępująca sytuacja. Po upływie miesiąca nabierał samodzielności, w tym m.in. przy czynnościach higienicznych. Z łóżka wstał po około 1,5 miesiąca.

Po wyprowadzeniu się od siostry powód zamieszkał w mieszkaniu rodziców.

Dowód: przesłuchanie powoda, k. 194v – 195.

Powód obecnie pracuje.

Do 2018r. powód był w związku małżeńskim. W czasie niniejszego procesu toczyła się sprawa rozwodowa. Małżonka powoda od 2013r. zaczęła wyjeżdżać do Niemiec, a relacje małżonków od 2015r. ulegały pogorszeniu.

Powód przysposobił dzieci swej małżonki. Są one w wieku 23 i 19 lat. Aktualnie powód nie ma z nimi kontaktu. Mieszkają i pracują w Niemczech.

Powód nie jest z nikim związany. Jest samotny.

Dowód: przesłuchanie powoda, k. 194v.

Powód, pismem z dnia 05.07.2017r., zgłosił roszczenie o wypłatę zadośćuczynienia za krzywdę związaną ze śmiercią rodziców oraz zadośćuczynienie za uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia, których doznał wskutek wypadku komunikacyjnego z dnia 18.08.2016r. Domagał się zapłaty kwoty 400 000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 100 000 zł z tytułem zadośćuczynienia za uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia.

Powód w toku postępowania likwidacyjnego otrzymał kwoty:

- 29 029 zł tytułem zadośćuczynienie śmierć marki, G. C. (decyzja z dnia 18.09.2017r.);

- 28 795 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca, E. C. (decyzja z dnia 18.09.2017r.);

- 9 617 zł tytułem zadośćuczynienia za uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia powoda (decyzja z dnia 03.08.2017r.)

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 05.07.2017r., k. 15, decyzja z dnia 03.08.2017r., k. 17, decyzja z dnia 18.09.2017r., k. 18, decyzja z dnia 18.09.2017r., k. 19.

Sąd zważył:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w znacznej części.

Poza sporem jest kwestia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 18.08.2016r. Rozstrzygnięcie sprawy sprowadza się do oceny, czy wypłacone powodowi w toku postępowania likwidacyjnego kwoty są adekwatne do krzywdy, której doznał w związku z powyższym zdarzeniem, a konkretnie ze śmiercią swoich rodziców oraz uszczerbkiem na zdrowiu, którego doznał.

Zgodnie z art. 446 par 4 k.c. sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Wskazać należy, iż aby ocenić rozmiar krzywdy członka rodziny należy ustalić dramatyzm doznań osoby najbliższej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychicznych, wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi pokrzywdzonego za zmarłym, roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał znaleźć się w nowej sytuacji i zdolności jej zaakceptowania, a także wiek pokrzywdzonego.

Z przesłuchania powoda wynika, iż powoda i jego rodziców łączyła głęboka i silna więź. Pomimo faktu, iż powód w dniu zdarzenia był dojrzałym, dorosłym mężczyzną (50 lat), to nadal utrzymywał stały kontakt z rodzicami. Odwiedzał ich w tygodniu, spożywał u nich posiłki, razem spędzali też święta i uroczystości rodzinne. Funkcjonowali wspólnie na co dzień. Powód wspierał rodziców, szanował ich. Miał z nimi dobre relacje. Mając na uwadze okoliczność, iż od 2013r. żona powoda wyjeżdżała do Niemiec, a od 2015r. relacje z nią oraz z przysposobionymi dziećmi były coraz słabsze, to za wiarygodne należy uznać powyższe twierdzenia powoda. Nadto zasadnym jest wniosek, iż kontakt powoda z rodzicami był w tej sytuacji naturalnie częsty. Powód wraz z rodzicami tworzyli spokojną rodzinę. Ich relacje oparte były na wzajemnej pomocy i zaufaniu. Powód wskazał, że „rodzice byli dla mnie wszystkim”.

Przesłuchanie powoda wskazuje również, że doświadczył on dużego dramatyzmu w związku ze śmiercią rodziców.

Przede wszystkim, powód był na miejscu zdarzenia. Widział rodziców tuż po wypadku, ojciec już wówczas nie żył, a matka czekała - razem z powodem na pomoc. Powód i jego matka trzymali się w tym czasie za ręce. Powód, podczas przesłuchania wskazał, że właśnie ten moment jest dla niego bardzo trudnym wspomnieniem. Zasady doświadczenia życiowego pozwalają na konstatację, iż to rzeczywiście trudne przeżycie, które może wyryć w pamięci trwałe ślady.

Powód wskazał, że po utracie rodziców doświadczał smutku „niemożliwego do opisania”, a pustkę odczuwa do chwili obecnej. Wskazał, że ze smutkiem nie poradził sobie do dzisiaj.

Już podczas pobytu w szpitalu powód korzystał z opieki psychiatrycznej z uwagi na ciężki stan psychiczny, w którym się znalazł po wypadku. Nadto w zaleceniach poszpitalnych wskazano, by powód korzystał z konsultacji psychiatrycznej. Powyższe prowadzi do wniosku, że powód od początku przeżywał nagłą i tragiczną śmierć osób mu najbliższych, ojca i matki.

Powyższe znajduje potwierdzenia z opinii sądowej biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii sporządzonej w niniejszej sprawie. Wynika z niej, że powód doznał bardzo silnych, trudnych emocjonalnie przeżyć w związku ze śmiercią rodziców. Przeżycia te wiązały się z cierpieniem emocjonalnym, silnym przeżywaniem negatywnych emocji, a także z pogorszeniem funkcjonowania w sferze emocjonalnej (pogorszenie nastroju), poznawczej (pesymistyczne

patrzenie w przyszłość i rozpamiętywanie przeszłości) oraz społecznej (ograniczenie kontaktów międzyludzkich). Nadto opinia sądowa psychiatryczno – psychologicznej wskazuje, że powód wskutek zdarzenia z dnia 18.08.2016r. doznał uszczerbku na zdrowiu psychicznym na poziomie 7%. Uszczerbek ten jest długotrwały. Okres żałoby w powoda nie został zakończony, choć nie wymaga on leczenia psychiatrycznego, a rokowania co do powrotu do zdrowia są pozytywne.

Aktualnie powód tęskni za rodzicami. Odczuwa pustkę i smutek po ich utracie. Nie jest zmotywowany do aktywności. Jest pesymistą, nie widzi dla siebie szczęścia w przyszłości. W samotności przeżywa utratę. Jest ona tym bardziej dotkliwa, albowiem powód miał codzienny kontakt z rodzicami.

Mając na uwadze powyższe rozważania, sąd uznał, że adekwatna wysokość zadośćuczynienia dla powoda w związku ze śmiercią matki to kwota 90 000 zł. Biorąc pod uwagę okoliczność wypłaty powodowi kwoty 29 029 zł za krzywdę związaną ze śmiercią G. C., sąd przyznał powodowi brakującą kwotę 60 971 zł. Kwota adekwatna do rozmiaru krzywdy powoda w związku ze śmiercią ojca, to również, zdaniem sądu, kwota 90 000 zł. Po odliczeniu kwoty wypłaconej w toku postępowania likwidacyjnego, tj. 29 795 zł, do wypłaty pozostała kwota 60 205 zł. Zatem tytułem zadośćuczynienia za śmierć rodziców, sąd, na podstawie art. 446 par 4 k.c., zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwoty jw.

W dalszej części odnieść należy się do żądania zapłaty kwoty 90 000 zł.

Wskazać należy, iż w myśl art. 444 par 1 i art. 445 par 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia w następstwie czynu niedozwolonego lub, gdy poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej, albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia.

Poza sporem jest, że powód doznał uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia wskutek zdarzenia z dnia 18.08.2016r.

Wskazać należy, iż przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia w przypadku uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia należy uwzględnić czynniki obiektywne w postaci czasu trwania oraz intensywności cierpień fizycznych i psychicznych poszkodowanego, nieodwracalności skutków urazu (kalectwo, oszpecenie), rodzaj wykonywanej pracy, szansa na przyszłość, wieku poszkodowanego, a także czynniki subiektywne, jak poczucie nieprzydatności społecznej, bezradności życiowej itp. (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973r., (...), OSNCP 1974, nr 9, poz. 145 oraz wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004r., (...), OSNC 2005, nr 2, poz. 40).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż wskutek zdarzenia z dnia 18.08.2016r. u powoda wystąpiło cierpienie fizyczne o dużym nasileniu.

Z dokumentacji medycznej, złożonej do pozwu wynika, że powód doznał złamania mostka oraz złamania talerza biodrowego, które wymagały leczenia zachowawczego. Przez okres 1 miesiąca powód znajdował się w pozycji leżącej, co stanowiło dużą uciążliwość. Urazy, których doznał wywoływały silny ból. Powód był zmuszony zażywać leki przeciwbólowe.

Pisemna opinia biegłego sądowego, A. K. (2) potwierdziła, iż urazy, których doznał powód, miały wpływ na jego funkcjonowanie przez okres 2 miesięcy. Wskazała także, że powód doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu na poziomie 20 %, co dowodzi, że skutki urazu są dla powoda poważne.

Wskutek zdarzenia z dnia 18.08.2016r. powód doznał również cierpień psychicznych.

Z przesłuchania powoda wynika, że po wypadku był w złym psychicznym. Czuł przejmujący smutek, choć wynikał on przede wszystkim z faktu utraty rodziców. Powód już w szpitalu korzystał z opieki psychiatry. Nadto, w terminie późniejszym, w czasie gdy przebywał u swej siostry, która się nim opiekowała, czuł się wysoce niekomfortowo, gdy siostra wykonywała przy nim czynności higieniczne. Trudną sytuacją psychiczną powoda potwierdza opinia sądowa psychologiczno – psychiatryczna, z której wynika, że powód doznał 7 % uszczerbku na zdrowiu.

Wskutek zdarzenia z dnia 18.08.2016r. powód stracił motywację do życia. Czuje się samotny, odciał się jednocześnie od innych. Powrócił wprawdzie do sprawności fizycznej, to jednak negatywne skutki psychiczne odczuwa do chwili obecnej.

Mając na uwadze wyżej poczynione rozważania, sąd uznał, iż kwota 70 000 zł to kwota adekwatna do rozmiaru krzywdy powoda związanej z uszkodzeniem ciała i rozstrojem zdrowia. Biorąc pod uwagę, iż w toku postępowania likwidacyjnego wypłacono powodowi kwotę 9 617 zł, zasadne stało się zasądzenie brakującej kwoty, tj. 60 383 zł.

O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art. 14 ust. 1 i ust 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...) i art. 481 par1 i par 2 k.c. Powód zgłosił szkodę pismem z dnia 05.07.2017r., a decyzje co do wysokości zadośćuczynienia zapadły w dniu 03.08.2017r. i 18.09.2017r., to roszczenia odsetkowe zgłoszone w pozwie oraz w piśmie z dnia 10.02.2017r. - oznaczone na dzień 19.09.2017r., należy uznać za zasadne. Likwidator szkody już na czas zgłoszenia żądania znał fakt utraty przez powoda rodziców w wypadku, nadto wiedział, jakiego rodzaju urazów doznał powód wskutek wypadku. Była to wiedza wystarczająca do podjęcia decyzji o adekwatnym do rozmiaru krzywdy zadośćuczynieniu.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98 par 1 i par 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i par 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, przy zast. art. 100 k.p.c., w związku z ustaleniem, że powód wygrał niniejszy spór w 79 %. Na koszty powoda złożyła się opłata od pozwu w kwocie 6 500 zł., wynagrodzenie fachowego pełnomocnika w kwocie 5 400 zł, opłata od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. oraz zaliczka na biegłych w kwocie 1 000 zł, przy czym od kosztów należnych powodowi, sąd nie odjął kosztów procentowo należnych pozwanemu, którego koszty procesu wyniosły: 5400 zł wynagrodzenie fachowego pełnomocnika oraz 17 zł opłaty od udzielonego pełnomocnictwa.

O nieuiszczonych kosztach procesu związanych w rozszerzeniem żądania sąd orzekł jak w punkcie 4 i 5 sentencji, stosownie do wyniku procesu, przy zast. art. 130³ par 2 k.p.c.